

Onderzaai gras in maïs: loonwerker Gesquière aan het woord

Op 17 december 2021 organiseerde B3W, de Begeleidingsdienst voor Betere Bodem en Waterkwaliteit, een thematisch uitwisselingsmoment over onderzaai van gras in maïs. Onder andere de ervaringen en inzichten van loonwerker Stijn Stragier kwamen aan bod. Hij werkt bij Loonwerken Gesquière in Staden dat al 60 jaar bestaat en actief is in schorseneren, wortelen, witloof, koolrabi, bonen, maïs en gras. We vroegen hem met wat voor machine ze de techniek uitvoeren en wat de voordelen en aandachtspunten ervan zijn.

Hoe lang zijn jullie al bezig met onderzaai gras in maïs?

“In 2019 startte onze zoektocht naar een oplossing voor de gewijzigde wetgeving rond vanggewassen en de dorsmaïs die nog niet rijp is tegen de verplichte inzaaidata van vanggewassen. Dat gebeurde op vraag van de dorsklanten. Op dat moment was er nog geen kant-en-klare machine beschikbaar op de markt. We hebben dus samengewerkt met de constructeur om een bestaande schoffelmachine om te bouwen om de onderzaai gras in maïs te kunnen toepassen.”

Is onderzaai geschikt om op alle grondsoorten toe te passen?

“Onze machine is in ieder geval gebouwd om in alle omstandigheden (zand/leem/klei) actief te zijn. Ze werd al meerdere malen op de proef gesteld en heeft ons nog niet in de steek gelaten, met telkens zeer goede opkomstresultaten. Maar op percelen die vervuild zijn door akkerwinde stel ik toch voor te kiezen voor de Best Beschikbare Fyto Techniek. Al is het ook oplosbaar door in een later stadium van de maïs een correctie toe te passen met een onderbladbespuiting en dan pas de onderzaai toe te passen.”

Wat is het meest geschikte moment van inzaaien van het gras? En welke grassoorten verkies je zelf?

“Het ideale tijdstip is 10 dagen na de onkruidbestrijding én als de maïs op kniehoogte staat. De machine is ook in staat om nog in te zaaien als de maïs reeds 1 m 80 hoog staat zonder schade te doen aan het gewas, maar dat is uiteraard niet het geschikte tijdstip van inzaaien. Over het soort gras, al dan niet in een mengsel, beslissen we op basis van de wens en het doel van de klant.”

Wat met de onkruidbestrijding?

“Het is zeer belangrijk om je op voorhand goed te informeren bij de fytoadviseur over welke mogelijkheden er zijn voor onkruidbestrijding als je onderzaai van maïs wil toepassen.”

Over welke machine beschikken jullie om de techniek toe te passen?

“De machine is vertrokken vanuit een schoffelmachine met een rijafstand van 75 cm. We schoffelen op 5 cm van de plantenrij. Naast de schoffelelementen staan plantenbeschermers die ervoor zorgen dat de graszaden niet in de plantenrij terecht komen. Erachter komt er een eg om alles egaal in te werken, waarna het geheel aangedrukt wordt. Op de machine staat een stuursysteem dat de plantenrij volgt, op voorwaarde dat de planten minstens 15 cm hoog staan. Er is bewust gekozen om niet met een camerabesturingssysteem te werken aangezien dat de kost van de machine zou verdubbelen.”

Figuur 1: Loonwerken Gresquière in actie tijdens inzaaien van gras bij maïs. © Loonwerken Gresquière

Is onderzaai van gras ook mogelijk bij deltazaai van de maïs?

“Met onze machine hebben we minimum 65 cm tussen de plantenrijen nodig. Zou onze machine gebruikt worden voor de onderzaai bij deltazaai, dan moeten we eerst een aanpassing aan de machine doorvoeren zodat deze ook in smallere plantenrijen kan werken.”

Kan er volgens jou in het voorjaar nog een snede gras bekomen worden?

“Ik ben ervan overtuigd dat dit mogelijk is en vind het dan ook jammer dat er gecommuniceerd wordt dat het niet zou kunnen. Bij hakselmaïs hangt het vooral af van het oogsttijdstip en de vochtigheid in de bodem tijdens de maïs oogst. Het moet mogelijk zijn om in het voorjaar een snede te nemen als het perceel voldoende vlak achtergelaten wordt. Dit kan door de indrukking van de bodem zoveel mogelijk te beperken op een deel van het perceel door in de mate van het mogelijke met de geladen karren langs de zijkanten van het perceel weg te rijden. Na de maïs oogst moeten de stokken nog ingekort worden met een klepelmaaier, rol of weidebloter. Maar dit moet nog bijkomend getest en bevestigd worden door verder onderzoek. Ook eventuele onmiddellijke begrazing van de percelen is mogelijk, bijvoorbeeld in de schapenhouderij.”

Wat zijn volgens u de grootste voordelen van onderzaai gras in maïs?

“Onderzaai gras in maïs zorgt volgens ons voor een hogere stikstofbinding ten opzichte van de andere systemen. Dat is de voornaamste reden voor het gebruik van deze techniek, maar het draagt ook bij aan de opbouw van het humusgehalte in de bodem en zorgt voor een goede bodemstructuur bij de maïs oogst. Dit laatste was zeer merkbaar in 2021. Bovendien zorgt het schoffelen voor meer zuurstof in de bodem, en omdat je minder onkruidbehandelingen moet toepassen, is het mogelijk om residu-artermer te telen. De nutriënten in de bodem en de neerslag vloeien minder van het perceel af omdat het beter bedekt is. Bij gelijktijdige zaai van het gras met de maïs, is er een grotere kans op concurrentievorming en opbrengstverliezen. Dit is minder het geval wanneer je op kniehoogte gaat inzaaien.”

